P7_TA(2014)0040

Kosovas integrācijas process Eiropas Savienībā

Eiropas Parlamenta 2014. gada 16. janvāra rezolūcija par Kosovas integrācijas procesu Eiropas Savienībā (2013/2881(RSP))

(2016/C 482/18)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Eiropadomes prezidentūras 2003. gada 19. un 20. jūnijā Salonikos notikušās sanāksmes secinājumus attiecībā uz Rietumbalkānu valstu izredzēm pievienoties Eiropas Savienībai,

— ņemot vērā premjerministru *Ivica Dacic* un *Hasim Thaci* 2013. gada 19. aprīlī panākto pirmo vienošanos par attiecību normalizēšanas principiem un ņemot vērā 2013. gada 22. maija īstenošanas pasākumu plānu, kas tika apstiprināts pēc desmit augsta līmeņa Belgradas un Prištinas dialoga kārtām,

— ņemot vērā 2013. gada 22. aprīļa priekšsēdētāja vietnieces/augstās pārstāves un Eiropas Komisijas kopīgo ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par Kosovas progresu Padomes 2012. gada decembra secinājumos izvirzīto jautājumu risināšanā, ņemot vērā iespējamo lēmumu par sarunu uzsākšanu saistībā ar stabilizācijas un asociācijas nolīgumu,

— ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 28. jūnija secinājumus attiecībā uz lēmuma pieņemšanu, ar kuru tiek ļauts sākt sarunas par stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp ES un Kosovu,

— ņemot vērā Komisijas 2012. gada 10. oktobra paziņojumu par priekšizpēti par Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Kosovu (COM(2012)0602),

— ņemot vērā Padomes 2012. gada 22. oktobra lēmumu, ar kuru Komisijai tiek ļauts sākt sarunas par pamatnolīgumu ar Kosovu attiecībā uz piedalīšanos Savienības programmās,

— ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra ziņojumus par Apvienoto Nāciju Organizācijas pagaidu pārvaldes Kosovā veiktajām darbībām un ar tām saistīto notikumu attīstību, tostarp ziņojumu, kas tika sniegts 2013. gada 29. augustā un kas aptver laika posmu no 2013. gada 23. aprīļa līdz 15. jūlijam, un pēdējo ziņojumu, kurš tika sniegts 2013. gada 28. oktobrī,

— ņemot vērā Padomes 2008. gada 4. februāra Vienoto rīcību 2008/124/KĀDP par Eiropas Savienības Tiesiskuma misiju Kosovā (*EULEX Kosovo*), kas grozīta ar Padomes 2009. gada 9. jūnija Vienoto rīcību 2009/445/KĀDP, Padomes 2010. gada 8. jūnija Lēmumu 2010/322/KĀDP un Padomes 2012. gada 5. jūnija Lēmumu 2012/291/KĀDP,

— ņemot vērā Vispārējo lietu padomes 2009. gada 7. decembra, 2010. gada 14. decembra un 2011. gada 5. decembra sanāksmes secinājumus, kuros attiecīgi tika uzsvērts un vēlreiz apliecināts, ka, neskarot dalībvalstu pozīciju attiecībā uz Kosovas statusu, tai vajadzētu gūt priekšrocības saistībā ar eventuālo vīzu režīma liberalizācijas perspektīvu, tiklīdz tā būs izpildījusi visus nosacījumus, ņemot vērā to, ka 2012. gada janvārī tika uzsākt dialogs par vīzu režīmu, 2012. gada jūnijā tika iesniegts vīzu režīma liberalizācijas ceļvedis un 2013. gada 8. februārī — Komisijas pirmais ziņojums par Kosovas progresu saistībā ar vīzu režīma liberalizācijas ceļvedī noteikto prasību izpildi (COM(2013)0066),

— ņemot vērā 2012. gada 30. maijā sākto strukturēto dialogu par tiesiskumu,

Ceturtdiena, 2014. gada 16. janvāris

— ņemot vērā to, ka prezidenta biroja struktūrā tika izveidota un 2012. gada martā svinīgi atklāta Kosovas Eiropas integrācijas nacionālā padome, kas darbojas kā augsta līmeņa koordinējošā struktūra ar uzdevumu panākt vienprātību par Eiropas plānu, izmantojot iekļaujošu un visas puses aptverošu pieeju,

— ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (1999), Starptautiskās Tiesas 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra rezolūciju ([1]), kurā atzīts šā atzinuma saturs un pausta atzinība ES gatavībai veicināt dialogu starp Belgradu un Prištinu,

— ņemot vērā 2008. gada 28.–29. maijā, 2009. gada 6.–7. aprīlī, 2010. gada 22.–23. jūnijā, 2011. gada 20. maijā, 2012. gada 14.–15. martā un 2013. gada 30.–31. oktobrī notikušo EP un Kosovas starpparlamentāro sanāksmju kopīgos paziņojumus,

— ņemot vērā Komisijas 2013. gada 16. oktobra paziņojumu "Paplašināšanās stratēģija un galvenās problēmas — 2013.–2014. gads" (COM(2013)0700),

— ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 22. oktobra rezolūciju par pirmspievienošanās palīdzībai paredzēto Eiropas Savienības budžeta līdzekļu pārvaldību tiesu sistēmu darbības uzlabošanas un korupcijas apkarošanas jomā kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs ([2]) un tajā iekļautos novērojumus par Kosovu,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas,

— ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,

A. tā kā premjerministru *H. Thaci* un *I. Dacic* 2013. gada aprīlī panāktais nolīgums ir svarīgs solis, kas apliecina abu pušu atbildību to godprātīgi īstenot, turpināt attiecību normalizēšanu un ierosināt reformas, kuras nepieciešamas virzībā uz Eiropas integrāciju;

B. tā kā 104 no 193 ANO dalībvalstīm, tostarp 23 no 28 ES dalībvalstīm atzīst Kosovas neatkarību;

C. tā kā visas ES dalībvalstis atbalsta Kosovas Eiropas perspektīvu, atbilstīgi ES saistībām attiecībā uz Rietumbalkāniem un neskarot dalībvalstu nostāju attiecībā uz Kosovas statusu;

D. tā kā Kosovas Republikas varas iestādes un iedzīvotāji ir īstenojuši svarīgas politiskās, administratīvās un ekonomiskās reformas; tā kā vēl ir daudz darāmā, lai nostiprinātu tiesiskumu, kas ir ilgtermiņa attīstības stūrakmens, kā arī demokrātiju un sociālo tirgus ekonomiku;

E. tā kā Kosova ir palielinājusi savas spējas risināt Eiropas integrācijas procesa prioritātes, ņemot vērā īstermiņa prioritātes, kas tika noteiktas priekšizpētes gaitā un gatavojoties sarunām par stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN);

F. tā kā vīzu režīma liberalizācijas dialoga kontekstā Kosova ir grozījusi un pieņēmusi svarīgus tiesību aktus, tostarp saistībā ar patvēruma sniegšanu, partiju finansēšanu un cilvēku tirdzniecību;

G. tā kā ir nepieciešami turpmāki pūliņi, lai izpildītu Eiropas reformu plāna uzdevumus, ņemot vērā SAN, jo īpaši tādās prioritārajās jomās kā tiesiskums, tiesu iestādes, valsts pārvalde, vēlēšanu reforma, cilvēktiesības un pamattiesības,

([1]) A/RES/64/298
([2]) Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0434.

1. atzinīgi vērtē 2013. gada 19. aprīlī abu premjerministru panākto "Pirmo nolīgumu par pamatprincipiem attiecību normalizēšanai", kā arī vienošanos par īstenošanas plānu, un uzsver, cik svarīgi ir to godprātīgi īstenot pilnībā un atbilstīgi; atzinīgi vērtē arī papildu ES finansējuma piešķiršanu saskaņā ar pirmspievienošanās instrumentu (*IPA*), lai atbalstītu vienošanās īstenošanu;

2. apsveic priekšsēdētāja vietnieci/augsto pārstāvi par viņas ieguldījumu Belgradas un Prištinas dialoga veicināšanā;

3. atzinīgi vērtē 2013. gada 28. oktobrī sāktās ES un Kosovas sarunas par SAN; tomēr pauž nožēlu, ka Padomē novērojamās iekšējās šķelšanās dēļ sarunu pilnvaras atšķiras no iepriekšējos nolīgumos pieņemtajām; uzsver, ka šis SAN radīs spēcīgu stimulu reformām un jaunas iespējas, kas stiprinās Kosovas attiecības ar tās kaimiņvalstīm un nodrošinās lielāku stabilitāti reģionā;

4. uzsver, ka 2013. gada 3. novembrī notikušās pašvaldību vēlēšanas bija nozīmīgs pārbaudījums Belgradas un Prištinas attiecību normalizēšanas procesā;

5. atzinīgi vērtē 2013. gada 3. novembrī, 17. novembrī un 1. decembrī Kosovas valsts vēsturē notikušās pirmās pašvaldību vēlēšanas valsts mērogā, kas tika rīkotas saskaņā ar Kosovas tiesību aktiem, un uzskata tās par milzīgu soli virzībā uz demokrātiju šajā valstī un iedzīvotāju uzticības vairošanā demokrātijas procesiem, kuri ir normalizācijas procesa pamatā, un atzinīgi vērtē šo vēlēšanu vispārējo norisi, kā atzīts ES Vēlēšanu novērošanas misijas provizoriskajos ziņojumos; atzinīgi vērtē faktu, ka Kosovā mēra amatā pirmo reizi ir ievēlēta sieviete; joprojām uzsver nepieciešamību mudināt sievietes kandidēt nākamajās velēšanās; atzinīgi vērtē Kosovas iestāžu veiktos pasākumus, lai vairotu uzticību valsts institūcijām, piemēram, ieviešot spēcīgu rezerves mehānismu, kuru iedzīvotāji var izmantot, lai iesniegtu sūdzības par iebaidīšanu un pārkāpumiem vēlēšanu dienā; atzinīgi vērtē vēlētāju ievērojamo aktivitāti pašvaldībās, kuras atrodas uz dienvidiem no Ibāras upes un kurās vairākums iedzīvotāju ir serbi, uzskatot to par nozīmīgu panākumu virzībā uz asociācijas izveidi ar Serbijas pašvaldībām; šajā sakarā uzsver, ka jauna mēra neinaugurēšana Ziemeļu Mitrovicā un tam sekojošs aicinājums jaunu vēlēšanu rīkošanai šajā pašvaldībā nedrīkst kavēt procesa turpināšanu un 2013. gada 19. aprīļa nolīguma pilnīgu īstenošanu; stingri nosoda *Dimitrije Janicijevic*, Ziemeļu Mitrovicas pašvaldības deputāta, slepkavību un aicina attiecīgās iestādes nekavējoties uzsākt izmeklēšanu un saukt vainīgos pie atbildības;

6. stingri nosoda Mirovicas pašvaldības ziemeļdaļā un Zvečanas pašvaldībā notikušo vardarbību; uzsver, ka šādi uzbrukumi apdraud stabilitāti un drošību plašākā reģionā, un mudina attiecīgās iestādes darīt visu iespējamo, lai veicinātu vardarbībā vainojamo personu saukšanu pie atbildības; norāda, ka arī turpmāk ir jāsaglabā modrība un jārīkojas, lai likvidētu organizētās noziedzības tīklu un tā saikni ar vadošajiem vietējiem politiķiem un lai atjaunotu tiesiskumu Kosovas ziemeļdaļā; atzinīgi vērtē Serbijas politisko vadītāju nostāju, kuri aktīvi mudināja serbu tautības personas Kosovā piedalīties vēlēšanās; tomēr pauž nožēlu par to, ka Belgradas vadošie politiķi pirms 2013. gada 3. novembra aktīvi neapmeklēja Kosovas ziemeļdaļu;

7. mudina Kosovas varas iestādes pēc iespējas ātri un pēc konsultācijām ar Venēcijas padomi pieņemt jaunu vēlēšanu likumu, lai vēlēšanu procedūru padarītu pārredzamāku, vienkāršotu balsošanu, atjaunotu Kosovas iedzīvotāju uzticību demokrātijas procesiem un nodrošinātu pilsoniskās sabiedrības līdzdalību vēlēšanu reformu procesā;

8. vienlaikus norāda, ka būs nepieciešami turpmāki nepārtraukti centieni, lai satuvinātu etnisko albāņu un serbu kopienas;

9. atzinīgi vērtē nolīgumus telekomunikāciju un enerģētikas jomā un uzsver, cik svarīgi pēc iespējas ātri piešķirt Kosovai atsevišķu starptautisku tālruņu kodu, kas palīdzēs veidot Kosovas identitāti un tās starptautisko redzamību;

10. uzsver, ka ir nepieciešama absolūta pārredzamība, darot zināmus Belgradas un Prištinas dialoga rezultātus, kā arī nolūkā iesaistīt attiecīgos parlamentus un pilsonisko sabiedrību īstenošanas procesā; atzinīgi vērtē sadarbības koordinatoru iecelšanu abās pusēs un mudina nodrošināt viņiem nepārtrauktu atbalstu;

11. uzsver, cik svarīgi ir liberalizēt vīzu režīmu Kosovas iedzīvotājiem, un mudina Kosovas varas iestādes pielikt lielākas pūles, lai īstenotu attiecībā uz vīzu režīmu rīcības plānā noteiktās prioritātes; mudina Komisiju un dalībvalstis izrādīt lielāku atsaucību attiecībā uz Kosovas valdības centieniem, un šajā sakarībā aicina Komisiju paātrināt tehnisko darbu jautājumā par vīzu liberalizācijas procesu;

12. aicina Padomi pēc iespējas drīz pieņemt nepieciešamos lēmumus, lai ļautu Kosovai piedalīties ES programmās;

13. mudina tās piecas ES dalībvalstis, kas vēl nav atzinušas Kosovu, izdarīt to; aicina visas ES dalībvalstis veikt visu iespējamo, lai sekmētu ekonomiskās, cilvēku savstarpējās, sociālās un politiskās attiecības starp šo valstu un Kosovas iedzīvotājiem; norāda uz nepieciešamību aktīvi rīkoties, lai pilnībā īstenotu IPN un uzlabotu arī sadarbību starp *EULEX*, Eiropolu un Interpolu, tostarp praktiskus pasākumus nolūkā iekļaut Kosovu abu šo aģentūru darbā, kamēr tiks panākta pilnīga atzīšana, un aicina Komisiju iesaistīties darbā attiecībā uz nolīgumiem, kas ļautu veidot sadarbību starp Kosovu un ES aģentūrām;

14. atzinīgi vērtē Kosovas policijas reģionālās komandas izveidošanu valsts ziemeļdaļā, uzskatot to par vienotas Kosovas policijas veidošanas procesa sastāvdaļu;

15. uzsver, cik svarīgs ir *EULEX* ieguldījums tiesiskuma nostiprināšanā Kosovas iestādēs, taču norāda uz plašo neapmierinātību ar *EULEX* misijas rezultātiem Kosovas serbu un albāņu vidū; tādēļ aicina *EULEX* palielināt sava darba efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību, regulāri informēt Eiropas Parlamentu un Kosovas parlamentu par savām darbībām un lēmumiem un jo īpaši pierādīt Kosovas un Serbijas iestādēm un plašākai sabiedrībai, ka tas spēj panākt konkrētākus un augstāka līmeņa rezultātus; pievērš uzmanību, ka ir jomas, kurās vajadzētu veikt uzlabojumus, tostarp labāk jādefinē veiktspējas palielināšanas mērķi un to saistība ar konkrētiem kritērijiem; uzsver, ka ir nepieciešama labāka ārējo un iekšējo mērķu koordinācija, labāka ES iestāžu koordinācija, kā arī to koordinācija ar Kosovas iestādēm un starptautisko kopienu; šajā sakarībā mudina *EULEX* visos attiecīgos gadījumos noteikt savu mērķu prioritāti, uzlabot resursu un personāla izmantošanu un paātrināti īstenot Padomes darbības dokumentu par ANO Drošības Padomes rezolūcijas Nr. 1325 īstenošanu saistībā ar EDAP (no 2005. gada novembra);

16. aicina Kosovas varas iestādes arī turpmāk ievērot *EULEX* piešķirtās pilnvaras un atbalstīt tās īstenošanas pilnvaras; norāda uz Kosovas valdības ieinteresētību pārņemt *EULEX* funkcijas; uzstāj uz *EULEX* klātbūtni, lai palīdzētu īstenot 2013. gada 19. aprīļa nolīgumu tiesiskuma jomā; uzsver, ka sabiedrības drošība ir būtisks faktors nolīgumu sekmīgā īstenošanā; uzsver, ka steidzami ir neieciešami pasākumi, lai risinātu šo jautājumu; uzsver, ka vairāk nekā 250 lietās, kuras pašlaik izmeklē *EULEX*, tostarp organizētās noziedzības, korupcijas, kara noziegumu un cita veida smagās lietās, cita starpā ir iesaistīti vairāki desmiti politisko partiju pārstāvju; uzsver, ka jebkāda veida atbildības nodošanai jānotiek pakāpeniski, pamatojoties uz reāli panākto progresu uz vietām, tajā iesaistot Kosovas Republikas pilsonisko sabiedrību un demokrātiskās iestādes; tādēļ aicina Kosovas valdību piekrist *EULEX* pilnvaru pagarināšanai Kosovā arī pēc 2014. gada jūnija;

17. jo īpaši aicina gan Kosovu, gan Serbiju aktīvi un konstruktīvi sadarboties ar *EULEX* attiecībā uz nolīguma par savstarpējo juridisko palīdzību īstenošanu, lai risinātu jautājumu par arvien pieaugošo skaitu pieprasījumu attiecībā uz īpašumiem Kosovā;

18. stingri nosoda 2013. gada 19. septembra uzbrukumu netālu no *Zveçan*/*Zvečan* pašvaldības, kura rezultātā tika nogalināts viena *EULEX* loceklis, un prasa veikt tūlītēju izmeklēšanu; mudina visas puses izvairīties no jebkādām darbībām, kas varētu izraisīt spriedzi;

19. vēlreiz uzsver, ka atbildība un iniciatīva par samierināšanās procesu ir jāuzņemas vietējām iestādēm, un vienlaikus nosoda abas puses par nacionālistiskiem izteikumiem; uzskata, ka Kosovas iestādēm būtu jāveic nozīmīgi papildu pasākumi uzticēšanās veicināšanā starp Kosovas serbiem un albāņiem jo īpaši valsts ziemeļos un kontaktu nodibināšanā ar serbu un citām minoritātēm, lai nodrošinātu sabiedrībā plašu integrāciju; prasa arī pilnībā īstenot konstitucionālo principu piešķirt visiem Kosovā dzīvojošajiem serbiem tiesības vērsties valsts dienestos savā dzimtajā valodā; tajā pašā laikā uzsver bilingvālās

izglītības nozīmi; mudina visus Kosovā dzīvojošos serbus un viņu pārstāvjus izmantot visas tiem Kosovas konstitūcijā paredzētās tiesības, lai konstruktīvi darbotos politiskajā un sabiedriskajā dzīvē, un tādējādi, aktīvi iesaistoties Kosovas iestāžu darbā, kopā ar Kosovas albāņiem dalītu atbildību par sociālo attīstību un iestāžu veidošanu, un īpaši veltīt uzmanību sieviešu iesaistīšanai šajā procesā; atzinīgi vērtē panākto progresu attiecībā uz pašvaldību administrācijas organizēšanu;

20. pauž gandarījumu par ES centieniem veicināt starpkopienu dialogu un samierināšanas procesu; aicina visus dalībniekus turpināt pievērst īpašu uzmanību ES integrācijas tehniskajiem aspektiem, kā arī samierināšanas simboliskajam žestam;

21. uzsver, ka tiesību aktu īstenošana minoritāšu un to kultūras tiesību aizsardzības jomā joprojām ir lielākā problēma Kosovā; norāda uz nepieciešamību īstenot tiesību aktus par kultūrvēsturisko mantojumu un serbu ortodoksālo baznīcu, kā arī stratēģiju un rīcības plānu attiecībā uz romu, aškalu un ēģiptiešu kopienām, kuru stāvoklis valstī joprojām rada bažas; atzinīgi vērtē progresu romu, aškalu un ēģiptiešu kopienu dzīves apstākļu uzlabošanā, tomēr joprojām pauž bažas par viņu stāvokli, ņemot vērā to, ka viņu bērni vēl aizvien ir neaizsargāti un atstumti; uzsver nepieciešamību risināt jautājumu par romu stāvokli, pievēršoties tam no tāda svarīga aspekta kā cilvēktiesības; aicina iestādes un Komisiju pievērst atbilstīgu vērību šo kopienu dzīves apstākļu uzlabošanai, tostarp viņu iespējām iegūt izglītību; uzsver, ka situācijā, kādā atrodas horvātu, bosniešu, aškalu, turku, goranu un Balkānu ēģiptiešu mazākumtautības, svarīga nozīme ir daudzvalodu izglītībai, lai nepieļautu šo etnisko minoritāšu politisko izolāciju;

22. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir piešķīrusi papildu līdzekļus saskaņā ar ES *IPA*, lai visā Kosovā atbalstītu tās pašvaldības, kurās lielākā daļa iedzīvotāju ir serbi;

23. aicina Kosovas varas iestādes uzlabot tiesu sistēmas efektivitāti, pārredzamību, pārskatatbildību un objektivitāti un ievērot tās neatkarību, lai nodrošinātu plašas sabiedrības un uzņēmēju uzticēšanos tiesu iestādēm un efektīvi novērstu visa veidu vardarbību pret sievietēm; mudina iestādes visaptveroši stiprināt tiesiskumu, jo īpaši — mazinot politisku iejaukšanos tiesu iestāžu darbā, nodrošinot tiesnešiem un prokuroriem piemēroto disciplinārsodu praktisku izpildi, cenšoties panākt Prokuroru padomes un Ģenerālprokuratūras neatkarību un darba efektivitāti un īstenojot jauno kriminālkodeksu un kriminālprocesuālo kodeksu;

24. aicina iestādes palielināt apņemšanos veikt patiesas reformas tiesu sistēmā un veidot spējas, lai tiesu iestādēs pieņemtu darbā cilvēkus, ņemot vērā viņu nopelnus, un lai ar šo darbinieku palīdzību samazinātu neizskatīto lietu skaitu, un nodrošināt tiesnešiem un prokuroriem drošu darba vidi bez politiskas iejaukšanās;

25. jo īpaši pauž bažas par to, ka nav panākts acīmredzams progress korupcijas novēršanas jomā Kosovā; uzskata, ka korupcija vēl aizvien ir lielākā problēma un nopietns šķērslis, kas traucē valsts iestāžu darbību; šajā sakarībā pauž nožēlu par to, ka 2006. gadā izveidotajai Korupcijas novēršanas aģentūrai nav izmeklēšanas pilnvaru; norāda, ka Kosovas Asambleja ir pieņēmusi jaunu korupcijas novēršanas stratēģiju un rīcības plānu; aicina iestādes nodrošināt stratēģijas un rīcības plāna īstenošanu, nosakot korupcijas novēršanas iestādēm skaidrus pienākumus un atbildību, lai tās spētu sasniegt konkrētus un noturīgus rezultātus;

26. joprojām pauž bažas par ierobežotajām liecinieku aizsardzības programmas iespējām Kosovā, kas ir īpaši būtiski ļoti nozīmīgās lietās, un prasa, lai ES dalībvalstis vairāk sadarbotos attiecībā uz liecinieku varbūtēju pārvietošanu;

27. pauž bažas par būtisku panākumu trūkumu cīņā pret korupciju un organizēto noziedzību un jo īpaši — par augsto organizētās noziedzības līmeni Kosovas ziemeļos; norāda, ka korupcija un organizētā noziedzība ir plaši izplatīta visā reģionā un ir šķērslis Kosovas demokrātiskajai, sociālajai un ekonomiskajai attīstībai; uzsver, ka Kosovai ir steidzami jānodrošina konkrēti pierādījumi par panākumiem cīņā pret organizēto noziedzību un korupciju; uzskata, ka ir nepieciešams attīstīt reģionālo stratēģiju un ciešāku sadarbību starp visām šī reģiona valstīm, lai efektīvāk atrisinātu šos jautājumus, jo īpaši attiecībā uz uzlabojumiem robežu pārraudzībā un cīņā pret sieviešu un nepilngadīgo izmantošanu un cilvēktirdzniecību, jo īpaši saistībā ar viņu piespiešanu sniegt seksuālos pakalpojumus vai ubagot; mudina centrālās un vietējā līmeņa iestādes nodrošināt konkrētus rezultātus cīņā pret organizēto noziedzību un cilvēku, narkotiku un ieroču tirdzniecību; uzsver, ka liela nozīme ir visaptverošai daudzdisciplīnu pieejai, kas vērsta uz cietušo personu problēmu

risināšanu un kas nodrošinātu cietušajām personām neierobežotas iespējas saņemt palīdzību, atbalstu un aizsardzību; pauž nožēlu par to, ka *EULEX* gandrīz nemaz nav risinājis ar augsta līmeņa korupciju un organizēto noziedzību saistītās problēmas;

28. uzsver, cik būtiski ir īstenot nepieciešamo valsts pārvaldes sistēmas reformu un visos pārvaldes līmeņos vairāk iesaistīt sievietes un pie minoritātēm piederošus cilvēkus; joprojām pauž bažas par to, ka daudzi civildienesta ierēdņi strādā papildu darbos un ka šāda situācija principā varētu radīt interešu konfliktus vai veicināt korupciju;

29. atbalsta kara noziegumu, tostarp kara laikā izdarīto izvarošanas gadījumu, izmeklēšanas turpināšanu valsts līmenī; pauž nožēlu par to, ka Kosovā 1999. gadā notikušā kara rezultātā par bez vēsts pazudušām vēl joprojām tiek uzskatītas 1 869 personas; norāda, ka šis jautājums Serbijas un Kosovas iestādēm ir nekavējoties jārisina, jo tas ir būtisks priekšnosacījums izlīgumam starp kopienām un mierīgai nākotnei šajā reģionā, un uzsver, ka nolūkā turpināt dialogu starp Kosovu un Serbiju jautājumam par sadarbību pazudušo cilvēku meklēšanā, kā arī citiem aspektiem, kas saistīti ar pārejas posma tiesiskumu, jāpiešķir prioritāte;

30. šajā saistībā aicina Serbijas iestādes sniegt neierobežotu atbalstu, repatriējot nesen Serbijā atrasto un Kosovā par pazudušiem uzskatīto cilvēku līķus un turpināt meklējumus noteiktajā teritorijā, kurā, kā tiek uzskatīts, ir aprakti pazudušu cilvēku līķi;

31. mudina Kosovas un Serbijas iestādes sadarboties un pilnībā uzņemties atbildību par noturīgu risinājumu rašanu attiecībā uz iekšienē pārvietotām personām Serbijā un Kosovā; uzsver, ka, ņemot vērā pievienošanās Eiropas Savienībai procesu, Kosovas iestādēm būtu jāpastiprina centieni, lai rastu risinājumu problēmai, kas saistīta ar valsts iekšienē pārvietotām personām, jo īpaši pievēršoties jautājumam par to, kā efektīvi atrisināt strīdus par īpašumiem;

32. aicina Kosovas un tās kaimiņvalstu iestādes turpināt labas gribas paušanu un pilnībā sadarboties, un atbalstīt Īpašo izmeklēšanas darba grupu, kas tika izveidota pēc Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 2010. gada decembra ziņojuma iesniegšanas, kā arī atbalstīt vainīgo saukšanu pie atbildības, ja tas nepieciešams Īpašās izmeklēšanas darba grupas veiktā darba rezultātā, un mudina arī turpmāk paātrināt tās darbu;

33. aicina centrālās un vietējās iestādes efektīvi īstenot tiesību aktus cilvēktiesību jomā un veicināt daudznacionālas sabiedrības turpmāko attīstību, īpaši pievēršoties visu minoritāšu grupu pārstāvju izglītošanai un nodarbinātībai;

34. atbalsta civildienesta profesionalizāciju un šajā sakarībā prasa ieviest nepieciešamos tiesību aktus; pauž bažas par politisku iejaukšanos, pieņemot darbā un ieceļot amatā valsts amatpersonas;

35. pauž bažas par to, ka diskriminācija joprojām ir nopietna problēma, un aicina varas iestādes īstenot konstitucionālo principu par diskriminācijas aizliegumu; uzsver, ka ir nepieciešama visaptveroša diskriminācijas novēršanas stratēģija un ka ir pilnībā jāīsteno Likums par diskriminācijas nepieļaušanu, lai saskaņā ar ES Pamattiesību hartu garantētu visu cilvēku līdztiesību neatkarīgi no viņu etniskās izcelsmes, reliģiskās pārliecības, dzimuma, seksuālās orientācijas, vecuma vai invaliditātes;

36. ņem vērā apsūdzības, kas izvirzītas pret trim Kosovas iedzīvotājiem saistībā ar piedalīšanos uzbrukumā laikraksta "Kosovo2.0" prezentācijas laikā Jaunatnes un sporta centra Sarkanajā zālē 2012. gada 14. decembrī un sagaida, ka vainīgie pēc iespējas drīz tiks saukti pie atbildības;

37. uzsver — lai gan brīvību pievienoties arodbiedrībām garantē likums, joprojām ir jāuzlabo darba un arodbiedrību pamattiesību ievērošana; mudina Kosovu stiprināt sociālo dialogu lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī politikas veidošanas jomā un palielināt sociālo partneru veiktspēju;

38. aicina Kosovu pilnībā īstenot Konvenciju par bērna tiesībām un iesaka pārskatīt politiskās nostādnes attiecībā uz bērnu nabadzību, tostarp izdarot izmaiņas sociālās palīdzības sistēmā un ieviešot universālu un no ienākumiem atkarīgu bērnu pabalstu sistēmu;

39. pauž bažas par bērnu augsto nabadzības un mirstības līmeni, zemo nodrošinājuma līmeni, kāds paredzēts Kosovas sociālās aizsardzības sistēmā, un lielajiem izdevumiem par veselības aprūpi, kas jāsedz pašiem no savas kabatas, tādējādi pakļaujot mazaizsargātās ģimenes hroniskai nabadzībai;

40. prasa Kosovai uzlabot attiecības ar starptautiskajām kultūras un kultūras mantojuma iestādēm un nosūtīt turp savus pārstāvjus, lai uzlabotu reliģisko un kultūras objektu un pieminekļu aizsardzību, kā arī uzlabot tās pārstāvību Eiropas un starptautiskajās mediju un sporta organizācijās nolūkā dot Kosovas māksliniekiem un sportistiem iespēju piedalīties visos starptautiskajos kultūras un sporta notikumos, tostarp dziesmu konkursā "Eirovīzija", Eiropas un pasaules čempionātos un olimpiskajās spēlēs;

41. uzsver brīvu un neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu nozīmi un aicina Komisiju ātrāk izveidot programmas, lai uzlabotu to kvalitāti un žurnālistu profesionalitāti; uzsver sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu nozīmi; pauž bažas par neatkarīgo žurnālistu neaizsargātību un pret viņiem izdarīto spiedienu; aicina Kosovas iestādes nodrošināt sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu ilgtspējīgas finansēšanas mehānismu un pabeigt pārvaldības struktūras locekļu iecelšanas amatā procedūru; uzsver nepieciešamību nodrošināt skaidrību par plašsaziņas līdzekļu īpašniekiem, raidorganizāciju neatkarību un to sniegto pakalpojumu kvalitāti; atbalsta iestāžu centienus piešķirt Kosovai pašai savu interneta domēna kodu;

42. uzsver aktīvu un neatkarīgu pilsoniskās sabiedrības organizāciju (PSO) centrālo lomu valsts demokrātisko politisko procesu nostiprināšanā un konsolidācijā un integrētas sabiedrības izveidē; uzsver dialoga ar PSO svarīgumu un norāda uz pilsoniskās sabiedrības aktīvistu izšķirošo nozīmi, palīdzot uzlabot reģionālo sadarbību sociālos un politiskos jautājumos; atzinīgi vērtē sadarbības uzlabošanos starp NVO un valdību un aicina Kosovas iestādes veidot strukturētu dialogu un konsultāciju mehānismu ar pilsonisko sabiedrību politikas veidošanas jautājumos, tostarp jautājumos par politikas virzieniem un tiesību aktiem, un uzraudzīt Eiropas integrācijas procesu;

43. ņem vērā notiekošo valsts īpašumu privatizācijas procesu, jo īpaši attiecībā uz Kosovas pasta un telekomunikāciju uzņēmumu (*PTK*); mudina Kosovas varas iestādes veikt praktiskus pasākumus, lai sekmētu kopējā procesa pārredzamību, pārskatatbildību un leģitimitāti, piemēram, informāciju laikus padarot pieejamu visām ieinteresētajām personām;

44. aicina Kosovu uzlabot uzņēmējdarbības vidi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, samazinot administratīvo slogu un ar šo slogu saistītās izmaksas, palielinot piekļuvi finansējumam un sniedzot īpašu atbalstu jaunizveidotajiem uzņēmumiem; ļoti atzinīgi vērtē saprašanās memoranda parakstīšanu starp Kosovas un Serbijas tirdzniecības kamerām;

45. atzinīgi vērtē to, ka Kosova 2012. gada 17. decembrī kļuva par Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) 66. dalībnieci; atzinīgi vērtē arī to, ka 2013. gada 8. maijā tika pieņemta valstij paredzētā pirmā pilnīgā ERAB stratēģija, kas veicinās reformu procesa ātrāku īstenošanu un atbalstīs Kosovas ekonomiku, uzlabos cilvēku dzīvi, sekmēs pāreju un veicinās reģiona stabilitāti;

46. atzinīgi vērtē ES provizoriskās saistības nodrošināt papildu dotācijas, lai pilnībā segtu vecās Kosovas atomelektrostacijas ekspluatācijas pārtraukšanas izmaksas līdz 2017. gadam; aicina Kosovu pastiprināt centienus un nekavējoties veikt konkrētus pasākumus, kas nepieciešami, lai pārtrauktu Kosovas A elektrostacijas ekspluatāciju, un prasa veikt pilnu Kosovas jaunās elektrostacijas vides ietekmes novērtējumu saskaņā ar ES standartiem; turklāt aicina Kosovu strādāt pie atjaunojamo energoresursu attīstīšanas un enerģijas avotu dažādošanas atbilstīgi savām saistībām līdz 2020. gadam panākt, lai 25 % no kopējās patērētās enerģijas būtu iegūti no atjaunojamajiem energoresursiem, un šajā sakarībā uzsver nepieciešamību lielāku daļu ES un ERAB sniegtā finanšu atbalsta piešķirt energotaupības, energoefektivitātes, integrācijas reģionālajos elektrotirgos un atjaunojamās enerģijas projektiem;

47. pauž nožēlu par Kosovas iestāžu vilcināšanos attiecībā uz ticamas un efektīvas vides stratēģijas sagatavošanu un pieņemšanu, jo īpaši attiecībā uz vides ietekmes novērtēšanas noteikumiem un ES mērķiem klimata jomā;

48. ar bažām norāda uz augsto bezdarba līmeni, jo īpaši jauniešu vidū, un mudina valdību risināt šo jautājumu, nodrošinot pienācīgas iespējas jauniešiem un tādu izglītību, kas apmierina darba tirgus vajadzības;

49. uzsver, ka visām valstīm šajā reģionā būtu jāveicina un jāiedrošina Kosovas līdzdalība reģionālās sadarbības organizācijās; šajā saistībā atbalsta Kosovas iesaistīšanos reģionālajās organizācijās un prasa likvidēt visus šķēršļus, lai nodrošinātu iespēju Kosovai iesaistīties visās šajās organizācijās, tostarp Eiropas Padomē;

50. uzsver, cik svarīgi ir attīstīt sabiedrisko transportu, jo īpaši, uzlabojot vai būvējot jaunus dzelzceļa savienojumus, kas būtu daļa no noturīgas transporta sistēmas; iesaka visās Rietumbalkānu valstīs veidot ātrgaitas dzelzceļu pārrobežu satiksmes sistēmu, savienojot to ar ES Eiropas komunikāciju tīklu;

51. ar bažām norāda uz pašreizējo stāvokli ekonomikas jomā Kosovā; uzsver, ka pirms problēmas risināšanas veidu noteikšanas jāuzlabo statistikas rādītāji ekonomikas jomā, lai novērtētu ekonomikas stāvokli;

52. aicina Kosovas iestādes censties uzlabot statistikas datu ticamību, ievērojot Eiropas standartus un starptautiskās metodoloģijas;

53. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam un Kosovas valdībai un Nacionālajai asamblejai.